

PERIÓDICH VERMELL

¶ SALUT PÚBLICA ¶ INTERESSOS POPULARS ¶ ARTS Y LLETRAS ¶

PREUS DE VENTA
 25 exemplars. . . . . Una pesseta
 Cada número. . . . . 2 quartos
 Surt a llum ab tota regularitat a lo menos una vegada cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 96 - RONDA DE LA UNIVERSITAT - 96
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Tot Espanya, portat a domicili. . . . . 8 rals trimestre
 Països de la Unió Postal. . . . . 16 id. id.
 Dona números extraordinaris sempre que ho demanan las circunstancias

RECURSOS DE LA HISTORIA

APUNTAIONETAS

Si be 's pot dir que 'n Pere pescador, després sant y guardià de las claus del cel, fou qui inaugurá la trona pontificia, no 's pot dir tant en absolut, ja que no falta qui ab fonament ho nega. Pero el uso lo ha establecido así, com sol dir la encopetada Academia, y velshoaquí tot.

Sant Pere, donchs, no fou *sant pare*, per mes que abdos mots s'assemblin tant, y á despit de tots los que avuy tant s'hi empenyan.

Allá va 'l perque ho dihem.

Lo concili III d' Efesso (any 491) resolgué: «Que cada metropolitá tinga un poder igual y determinat, es á dir, que los bisbes de Antioquia, Alexandria, Roma (Roma, eh,) y demés séus, segueixin governant com antiguament los districtes que 'ls pertocan.»

En la séu ó districte de Roma no hi entravan per res los llochs citats de Antioquia, Alexandria y demés séus.

De manera que lo bisbe de Roma no possehia llavors la supremacia, que á forsa de intrigas y algo pitjor, s'adicioná mes tart.

Lo bisbe de Roma era 'l mateix que 'ls altres.

No mes que bisbe.

Amats lectors: llegint LA TRAMONTANA y demés periódichs heretjes estem escomunicats, segons alguns rectorets de fora y potser fins per alguns bisbes de dins.

No estiguen alegres, no, que tambe podeu anar al cel per aixó.

Y lo mellor del cas es que al entrarhi hi haurá mes gatzara que en qualsevol altra ocasió. Vaja, suposo que haureu sentit dir que quan al cel entra un pecador fins cantan los àngels.

Pero encara que no fos aixis, encara que després d'escomunicarvo lo rector de la vila, y 'l bisbe de la diócesis, vos tirés per sobre la escomunió major tot un papa com Lleó XIII per exemple, no seria obstacle perque entresseu al cel, que no sé si es lo mateix lloch que 'l *Coran* senyala als fidels pera gosar una nova vida en mitj d' una gresca sense límits.

Sia com vulga; que aquí no hem de ser teòlechs, sino fernos càrrech del grá que la historia proporciona.

Los concilis de Cartago celebrats en los anys 418 y 419 junt ab las cartas dels pares de Cartago al papa Celestí I (423) nos fan saber que sant Agustí y tots los bisbes que hi havia al Africa, varen ser escomunicats per lo bisbe de Roma, ó siga 'l sant pare, y com dita escomunió va durar fins l' any 530 ó siga quan pujá al trono pontifici lo Bonifaci II, que va alsarla, resulta que lo *gran sant Agustí* morí condemnat pel vicari de Jesucrist, per tot un sant pare que, si era infalible, avuy sant Agustí estarà cremant, sino en las calderas de can Pere Botero, al menos en una de las salas mes foguejants del Infern, cosa que no podem admetre, ja que la Iglesia católica, ab tota sa sabiduría, nos posa á sant Agustí entre 'ls benaventurats que disfrutan de la gloria celestial y que á tot' hora poden veure la cara de Deu, entre aquells que gosan eternament las benaventuransas, entre 'ls rodaxons angelets y 'ls sants, santas y verges del paradís.

Deixemnos de brochs.

L' ocupar 'l trono pontifical, y per lo tant adquirir l' imperi de Roma, la supremacia de la Iglesia, lo càrrech de vicari de Jesucrist, y fins pot ser després de mort la canonisació, ja fa tretze sigles que era cosa facil (ey! tenint naps.)

Allá va la proba.

En l' any 536 Virgili comprá á Belissari, ge-

neral del emperador Justiniá en Roma, la *ca-dira de sant Pere*, per la friolera de setcentas monedas d' or.

Y aquí 'm callo una porció de consideracions que se 'm ocorren, rahons que callo per lo que vostes y jo compreném.

Per arribar á la categoria de Sant no sempre ha sigut precisa una vida exemplar, plena de privacions, ni ser un cabás de virtuts.

No ho dich jo, ho diu la historia.

Silveri y Félix van esser calificats per los antecessors dels que avuy los veneran, de *perjurors*, de *criminals*, de *anticristos*... mentres que en los herétichs temps actuals son, *ad majoreu Dei gloriam*, Sant Félix, y Sant Silvestre en lo calendari y en las capellas.

De lo qual se 'n alegra molt vostre affm. s. s.

ELÉCTRICH.

CARTA Á XAUXA

Amich meu: á terra estranya per ta sort váres marxar; Déu te devia inspirá, perque, fillet, aquí á Espanya ja es ditzós qui menja pa.

Aquí esteu d' alló milló, ningu per ré us arma guerra, (com per tots hi ha turró); Si fossim en esta terra seria un altre cansó.

Viuriau sempre pelats, y si ara menjeu gall, menjariau tots plegats per sopa, no mes tractats y contribucions per tall.

Si algú tingués l'ideal de guisá ab sucre, y ho fés, pagaria, ¡Deu me val! impost pel consum de sal encare que no 'n gastés.

Aquí hi ha contribuyents que no guanyan per los gastos, y 'l Govern los posa auments que satisfarán... corrents si es que vol cobrals ab trastos.

Aquí ser catalá es gran delictu; á Madrid mols cops ne diuhen ab tó insultant ¡pides mas que un catalan! y ells menjan pitjor que llops.

Hi ha ademés llibrecambistas gent, que sont los seus quefés menjar, veure y no fer res... per xó son proteccionistas dels generos estranjers.

Dihentne per tot cantó qu'ells predican la rahó, anyadint ab cára seria, que jamay, sense miseria pot ser gran una nació.

D' económichs fan boato; —¡Sens pararán los tallers! —Ab los treballs estranjers ho tindré tot mes barato, —(Pro 'ns faltarán los diners).

¡Y que 't diré dels artistas! ¡Deu los hagi perdonats! aquestos ja, tots plegats, afiguren en las llistas dels pobres desamparats.

Aquí 'l que fá mes carrera es qu' 's mira ab molt salero cara á cara ab una fiera; més ben dit, es lo *torero* l'artista que mes prospera.

Aquest sempre ha prosperat, y ab los altres comparat, ¿digas, qui son? no ningú; per xó sempre 'ls ha deixat la ma del *sentit comú*.

Lo teatro ho proba bé; en aquest temple del art, si espanyols hi ha á treballar ningú 'ls admirá per re; ho trobem dolent y car.

Mes vull deixarte probat que no tots la ballan trista; vingué aquí Sarah Bernhardt que de ferla gran artista la fama se n'ha cuidat.

Sis funcions va dar no mes tot y fentsho pagar molt; hi acudirem tots en pés, y sens entendre 'l francés pagarem *en espanyol*.

Y en Vico está badallant, la Tenorio fa 'l mateix, en Valero los segueix, y la gana 'ls va apretant d'un modo que 'ls fon lo greix.

Ja veus tu si aquets apuros á n' aquí Xauxa 'ls passéu; per res vos faltan los duros, puig la terra que habitéu de tot vos dona á cap prèu.

Aneu sempre ben menjats; nosaltres ¡desgraciats! no mes passem que fatigas; aquí dalt ¡vos plohuen figas! aquí baix... ¡calamitats!

¡Podéu darvos per ditxosos! de tot tenui á n' aquí; rius de mel per los golosos, turrans per los envejosos, péls borratxos mars de ví.

Vos plouhen pans de crostons *champagne* us donan las fonts, si á la roba tenui tacas, hi ha uns arbres que 'us fan casacas, ermillas y pantalons.

Deixem, donchs, si las passeu ó no las passéu felissas, puig se sap rer tot arréu que á n' aquí Xauxa fermeu los gossos ab llangonissas.

De la carta anem al gra; veyent la crissis que hi ha, per lliuram de decadencia, te demano ab molta urgencia uns arbres per trasplantá.

Fes que hi hagi variació, (tu ja saps las mevas flacas); ¡m'agrada menjá un tall bó! enviam també llavó dels arbres que fan casacas.

Qu' están caras, y n' hi han que no mes per passá 'l rato n' estan sempre cambiant; si las puch doná barato consider... que faran!.....

Si aixó envias tot seguit un gran negoci faré, de tot burlarme podré y te quedaré agrahit ton amich

JULIO JENER.

L' ORFE DE LA FULIOLA

(NOTAS ÍNTIMAS)

I

Tot just tenia catorze anys. Orfe, sense un quarto ni amparo de ningú, ¡confeu quina seria la meva situació!...

Pensatiu nit y dia, y lluytant ab las necessitats de la fam va brillá un raig d'esperansa pel meu pensament al reflexionar que fins als aucells satisfá sas necessitats la fértil Naturalesa.

Tranquilisat per aquesta idea, vaig dirigirme á un rich propietari en busca de treball; me contestá qu'era massa petit. Vaig anar á casa d'un altre, mes també sense resultat. Vaig á un tercer y tampoch. Recorri lo poble y fora 'l poble, y en lloch se 'm volgué donar feyna.

¿Qué faré?—deya entre mí.—¡Ningú 'm dona treball, ningú m' ampara, ningú se compadeix de mí! ¡No 'm queda altre recurs que demanar caritat!...

II

Matantme la vergonya, sostinguí una lluyta titánica entre mon cor y ma rahó avans de decidirme á captar; pero la fam ab sos torments se sobrepujá á ma voluntat, y 'm fou precís cedir.

Vaig sortir de la població y dirigirme ahont ningú 'm conegués, y si be alguna volta inspi-

raba llástima y lograba un rosegó de pa, aixó no bastaba. ¡Y quan sovint me responian que per captar ja era massa gran!...

Un dia vaig arribá al peu d'una torra quals parets s'estenian á mes de cent metros de distancia. Vaig calcular que un ricatxo que viu ab tanta riquesa, ab tanta abundancia y sense haber de suñar gens, be 'm donaria una miserable pessa de dos pera socórrem.

Era cap al tart. Lo sol llensava sos darrers raigs quan arribaba al peu del reixat d'aquells jardins. Per en mitj dels arbres, distingia una infinitat de personas luxosament vestidas, y al só de una música que 'm feya olvidar per un instant la gana, ells recreaban sos sentits bo y sentats en rústegas cadiras, quan de prompte veig una gatzara y confusió que 'm deixá tot estrany. Uns destapant ampollas de champagne y fent dringar las copas ab las senyoretas del costat y del devant; altres enfilantse á las ramas d'un arbre vessaban lo licor y rompian las copas. Al veure tanta abundancia y generositat, tiro la campaneta, y tot seguit una multitud de caras se 'm dirigiren, pensant tal volta en l'arribada d'un personatge.

No passá un minut y per tota contesta me abordaren un gos, de quals urpas poguí lliurarme gracias á la lleugeresa de mas camas y á la buydor del meu ventrell, que 'm permeteren guanyar la retirada.

Aquella nit vaig passarla tóta en un son.

III

Era molt dematinet quan vaig despertarme, y entristit per las escenas del dia avans, tenia 'l cap tan carregat, que ni volia aixecarme.

Llavors me vingué á la memoria que en mos primers anys habia sigut escolanet, y entre mí vaig dir: Ja que 'ls homes quals interessos son los de la terra se mostran tan ingrats ab sos semblants, pot ser los homes que sols en lo cel tenen los ulls fixats, no t'escatimarán l'amparo. Lo rector á qui servia es un ministré de Deu, y ell que 'm coneix y no ignora ma desgracia, no dubto pas que cumplirá alló de sa santa doctrina: DONAR MENJAR A QUI TE FAM.

Tant me tranquilisá aquesta idea sublim, que á las pocas horas ja 'm trobaba á las portas de la iglesia tenint lloch la següent conversa:

—Bon dia tinga, senyor rector.

—Que Deu te 'ls donga bons, Joanet. ¿Cóm és que veus tant aviat?

—Venía, pare capellá...

—¿A confessarte, eh? Me sembla que ho endevino. Som á la Quaresma, y jo sé que 'ts molt bon cristiá; ¿no es veritat? ¡Y no deus haber esmorzat encara!...

—No; ni en tot lo dia d'ahir vaig tastar res tan sols.

—¡Home, home, aixó es massa... Ja veig que ets un bon noy; pero fins per combregar lo dejuni es massa llarch.

—¡Pero si no vinch á confessar, ni á combregar, ni per lo que V. creu! Vinch...

—¡Diastre! ¿Donchs perquè vens?

—¡Vinch á dirli que 'm moro de gana, que tinch fam!

—¡Jesús!... «Fam y set de justicia,» ¿no es aixó?

—Fam de gana, pare capellá; fam de no haber menjat fa mes de trenta horas, y no tinch tan sols per comprar un llonguet.

—¡Válgam Deu!... ¡In nomine pater et filio et spiritu sancto!

—¿Qué diu, senyor rector?

—Invoco al Deu de las alturas pera que 't beneheixi en tas tribulacions.

—No 'n tinch necessitat d' aixó; lo que necessito es pá pera mitigar la gana que 'm mata.

En aquest moment una veu de dona, dolça y ben timbrada, cridá tota amable al senyor rector y aquest cambiant de posat, me digué tot anatsen: «Fill meu, torna demá.»

IV

Era tanta la meua angúnia al sortir de cal rector, que mes de tres horas vaig estar travessant camins y caminets sense saber ahont anaba.

Quan ja estava un xich serenat, se presentá á ma vista un rich panorama. Al fresch oreig del matí, propet meu, s'estenia com una alfombra de verdor, de la que me 'n separaba solzament una paret d' uns dos metros d' alsada.

¡Era un camp de pastanagas en lo que hi pasturaba un burret!

Varias vegadas me vingué la temptació de saltar la paret; mes la mirada d' un guardiá que no 'm deixaba, feu que me 'n anés ben depressa.

—¡Ah!—me deya en mas reflexions;—si en lloch de ser home hagués nascut burro, no faltaria qui 's cuidés de proporcionarme un banquet espléndit com lo d' aquest!...

V

Així vaig corre una porció de setmanas sufrint totas las penalitats imaginables.

Habia sentit parlar de Barcelona, y en mitj de mos pesars, era 'l meu ideal arribarhi d' un modo ú altre, perque segons sentia dir, en aquesta riquíssima ciutat, ningú s' hi mort de gana.

Emprenquí 'l camí y á copia de marxas y contramarchas, un dia vaig trobarme en una de las estacions de carril, d' aquesta ciutat.

Allí 'l cor se 'm aixamplá d' alegría. Acababa d' arribar un tren, y varios xicots, tal vegada *afortunats* com jo, s' apressuraban á carregar bultos. Aquí podré treballar; aquí 'm podré guanyar las caixaladas,—me deya.

De prompte ve un senyor y me diu:

—Te, noy, carrega aquesta maleta.

A judicar pe 'l seu pés, sens dubte estaria plena d' or, y no parantme en la debilitat del meu cos, prenguí un bulto ab tanta pressa y tanta furia que 'm caigué per la esquena, quedantme que no 'm podia bellugar.

En aquest moment compareix un jove robust, dé forsas hercúleas, se carrega la maleta y en menos de dos minuts habian desaparegut ell y senyor.

Ja no 'm quedaba cap esperansa; tot aquell bullici de l' arribada dels passatjers habia parat per complet.

J. TONIUAN

(Seguirá)

Una noticia de *La Correspondencia* que casi m' ha fet plorar:

«Han sigut suprimits los següents títols del regne:

»De marqués de Casinas; de Rafael, ab grandesa d' Espanya; de Perasan; comte de Atarés, ab grandesa, y baró de Sant Vicents Ferrer.»

—¡Quina llástima!

** **

J' han vist que *La Publicidad* ha sigut condemnada á una suspensioneta per lo tribunal d' Imprenta.

No 'ns en alegrém ni molt menos, pero com *La Publicidad* es mes benevolenta que 'n llorito..

** **

Pregunta estrambólica:

—En qué s' assembla en Rius y Taulet quan parla italiá?

—A un llauner.

—Perqué?

—Perque fa embuts.

** **

S' acostan eleccions y 'ls morts se bellugan.

A Berga diu que un fabricant confecciona llistas, las envia al ajuntament, y ¡japa! una fornada d' electors.

A Cervera un federal vol saber si está inscrit en las llistas y aquestas no eran en lloch.

L' endemá, una comissió nombrada per lo comite del citat partit, busca que buscarás y tampoch pogué trobar las llistas.

Ab aixó, lectors, se os avisa que dit comité donará de trobas una bona gratificació al que las trobi ó las torni al lloch ahont deuen estar.

** **

A Madrid uns amos han robat á la criada.

Lo cas semblará molt nou y molt original pero jo 'l veig tots los dias.

Molt en gran passa entre Madrid y las provincias.

Y mes en petit en las provincias mateixas.

Y reduhintho mes, també ho trobaran.

Pero son cosas que la justicia no las perseguix ni á instancia de part.

** **

¿Quants regidors dirian que saben parlar italiá per poder obsequiar als genovesos convidats?

—Un?

—Mes!

—Quatre?

—Ca, mes.

—Sis?..

—Mes, mes.

—Donchs deu.

—Oh! menos.

—Vaja, donchs zero; ¿ho endevino?

—Justa!

** **

—Escolta, noy, ¿qué no 't posará roba de las festas ta mare per anar á buscar 'l premi?

—Oh, sí senyor, 'm posará la brusa neta.

—Be, vaja, donchs lo teu premi ja te 'l anirá á recullir un que vagi ben mudat ¿eh?

** **

Aixó 's diu que passá en la major part dels estudis d' ajuntament de Barcelona.

Y tot podria molt ben ser perque encara avuy, desgraciadament... ves vestit de senyor y serás sabi, prudent, honrat, bo, etc., etc.

¿Qué n' hi ha de llana per esquilar sense la capellanesca!

** **

Ab motiu de las firas y festas de la Mercé hem vist que la llum eléctrica á cada ocasió que se li presenta va guanyant terreno á tots los demás llums.

En lo Progrés també passa així; ¿se belluga 'l Progrés? Donchs guanya. ¿Se belluga 'l retrocés? Donchs pert.

Y tant es que risquin com que rasquin.

** **

Corra la veu que 'l nostre arcalde fusionista senyor Rius y Taulet cedeix á la caixa del ajuntament lostrenta rals que, á rahó de jornal de manobra, li corresponen per las primeras pedras colocadas aquestos dias.

¡D' aixó 'n dich generositat!

Y que ben mirat podria cobrar á mes de deus rals diaris; es que ha treballat en dias de festa y deu pagarse mes.

¡Veyeu quin arcalde mes trempat!

Hi hauria manobra que 's declararia vint y cinch vegadas en *huelga*.

** **

Avuy fa catorze anys justos que 's portá á cap la gloriosa revolució de Setembre.

Va ser un foch follet de bella resplandor, que s' apagá prompte.

Y precisament ara, un dels que l' encengueren, en Serrano, declara que ab la seva actitut no vol provocar unas constituyents.

No hi fa res. Aixó son llissonetas que donaran lo seu fruit en un' altra ocasió.

Lo progrés se fa á pesar de tot y de tothom.

** **

Aquestos dias se celebra á Sevilla lo Congrós Obrer d' enguany.

L' acte revesteix verdadera importancia, puig allí han concorregut doscents cinquanta un delegats obrers de tots los indrets d' Espanya, en representació d' una infinitat de societats obreras.

Lo número de concurrents al Congrós cap dia ha baixat de tres mil, y crida l' atenció que tractantse de treballadors hi entenen mes en Congressos que las demés classes socials.

Ja esmolo la ploma y afino las orellas pera sentir los desbarraments de tota la premsa quan ne parli.

*****

A LA SIMPATICA NINA

ANTONIETA GRAU

Antonieta, creume á mí;

creume á mí y anirás bé;

escolta lo que 't vull dí,

que son cosas que jo sé

que á tu 't poden convení

Sé que t' enténs ab l' Enrich;

ho se cert, no cal que ho neguis;

mes jo 't dich, á tall d' amich,

que no l' escoltis ni 'l creguis,

que 't farà algun embolich.

Tu ja sabs que per parlá

casi may espera tanda;

pero tot lo que ell te fa

no mes es que propaganda

per pogueute ensarróna.

Tu l' escoltas sense pó:

y no apartas d' ell la vista

perque s' explica millor

que aquest partit fusionista

quan era á la oposició.

Ratos alegres, tranquils,

ab ell creus que passarás

pero ¡ca... barret! ni 'ls mils,

perque noya 'l teu enllás

es pitjor que 'l dels carrils.

Te fa promesas en gran

de darte benestá etern,

promesas que 's tornarán

com las que 'ns va fe 'l govern,

que no han vingut ni vindrán.

Dius qu' ell es de bona pasta,

y després dirás—¡Macatxo!

La pobre que á n' á tu 't tasta

veu que ets pitjó que 'n Camacho,

que 'n Moret y que 'n Sagasta.

Tu deixas que jo enrahoni

y no m' escoltas per re

perque 't dius—Tot fent muixoní,

¡pobre Enrich! me 'l rifaré

com un porch de Sant Anton.—

¿Vols rifartel? Ca! ningú

creurá semblants enganyifas,

per que casi estich segú,

que 't suprimirá las rifas

y se 't rifará ell á tu.

Segons sento, dius que 'l trobas

mes benevolent que 'n Martos,

pero ja veurás las probas

quan te farà esquixá 'ls quartos

á istil de *tarifas novas*.

T' alstará, si á n' ell li plau,
un garrot, fente atropellos.
En lo temps de dirte «¡Au!»
t' omplirà tota de sellos
de color vermell y blau.

Per fé un obsequi com cal
á alguna nineta maca
té voidará ral per ral
Jos calés de la butxaca.
á istil de *impost de la sal*.

Si li segueixes la pista
quan ab ell sigas casada,
veurás que vá de conquista;
cambiar donas li agradas,
perque ell es *llibre-cambista*.

Tu ja sabs que se la pinta
de sé acérrim sagastí,
y no li doldrá la tinta
per en ta casa establir
la famosa *base quinta*.

Si per cas te l' has triat
perque siga 'l teu marit,
tindrás (y no t' has pensat)
un Sagasta allá á Madrid
y un altre en lo teu costat:

Tindrás un viure rabiós,
patirás fins á morir;
lo pensarhi es enguniós.
Si un Sagasta 't fa patir,
qué tal farás si 'n tens dos?

Qué has perdut l' enteniment
per fer un tracte tañ pervers?
Cambia de pensament,
que ni 'l *tractat de Comers*
crech que siga mes dolent.

Ja sé que tens molta manya,
pero al fi sucumbirás;
si 'l pensament no m' enganya
estich cert que quedarás
mes pelada que l' Espanya.

Desfesten are que pots,
avans que fassis l' enllás,
puig després farás á tots
y desferren no podrás
ni á fum de sabatots.

Desfesten sense tardar,
ó en mitj de ton desespero
te sentirém exclamar

—Si de esta escapo y no muero
may mes me poso á nadar.

Q. ROTG

La Vespa, que defensa al rector de Fregenal de la Sierra en la qüestió del cementiri, pot enterarse del document que copiém y veure quina brutícia debia posar aquell rector á la creu, signe, segons los catòlichs de la redenció (?).

«Excmo. señor:

«Al elevar á manos de V. E., por el autorizado conducto de nuestro dignísimo gobernador, la cruz de toscas y súcias varetas de olivo, que el señor cura párroco de Santa Ana se atrevió á mandar con un chiquillo para que la colocara en la tumba del primer cadáver que se sepultó en el cementerio municipal de esta ciudad con el acta notarial que lo acredita, cumplo el penosísimo deber que me impone la voluntad de un pueblo sinceramente católico, el cual ha visto lleno de santa indignacion la befa y el escarnio que un ministro del altar hace del signo sacrosanto de nuestra religion, y del respeto debido á los restos mortales de un hijo sumiso de la Iglesia, esperando que V. E. se dignará adoptar las medidas que estime mas acertadas para evitar actos de esta naturaleza, que despues de producir graves conflictos, ofenden profundamente el sentimiento religioso de esta ciudad.

«Con el mas profundo respeto imploro la bendicion, y beso el anillo de V. E., cuya vida guarde Dios muchos años.—Excmo. señor.—Excmo. Señor Nuncio de S. S.»

«Eh? ¡Que 'ls hi sembla! quin rector mes pulit y quin arcalde mes aixullat.

A mi no m' en ve res de nou tractantse de sotanas, pero 'm satisfá veure confirmat per documents oficials tot alló que jo 'm crech.

** **

Sa ilustríssima l' arcabisbe Lluch y Garriga ha mort en la seva sede de Sevilla.

¡Ja ho veu, senyor Urquinaona, fins los arcabisbes se moren!

*

Y no sé qué 's diuhen sobres la mort d' aquell arcabisbe. Que si va tenir un disgust ab lo clero, que si no corria be ab lo clero; vaja, un misteri dit y fet

¡Quant ho sento, pobre senyor Lluch! *
¡Tan grassonet qu' estaba!

** **

Tradueixo del *Cencerro*:

La grossa de l' últim sorteig ha caigut á tres jesuitas.

Apa, bona ocasió per d'istingirse. ¡Tants pobres com hi ha!

Pero, ¡cá barret!

** **

En un sermó, ó cosa aixís, lo rector de Castellvell dongué una lliçó á casadas, casats y solteras y solters, versant sobre las ánimas que nos arriban á ser personas.

Prenent peu de la vida de sant Vicens, que segons lo rector tenia una germana que fou mare en lo Purgatori, sense ser casada, comensá l' home á desferse pel cantó de la experiencia, de tal modo que mes qu' en la trona semblaba trobarse en una cátedra de medicina.

¡Y que no parlaba poch claret!

*

Hi ha qui creu que fent guerra als capellans y á la religió, junt ab l' establiment d' escolas laicas y periódichs anticlericals se podrá fer lo progrés.

Es una equivocació que deploro.

Doneume un exercit de capellans com en Santa Cruz, lo d' Alcabon, de Flix, etc., etc.; un magisteri compost de germans de la doctrina cristiana, per ensenyar las tecedoras; uns quans centenars de rectors com lo de Castellvell, y está feta la gracia.

Tuons-les par le rire, que diuhen los francesos.

** **

Lo Sr. Planás, aquell del carril de Fransa, va construhir una iglesia, comprar unas terras, edificarhi una casa pel capellá, va posarhi un sotana, y vaja: tot alló que avuy no 's troba tan fàcilment.

Y un d' aquestos dias lo ben acomodat prebere estava predicant. Las locomotoras d' en Planás, aquellas máquinas que han fet guanyar los diners per l' iglesia y per lo benestar del sotana, maniobran sobre la vía xiulant que era un gust; pero fillets de Deu al reverent va atufárseli 'l nas y ¡allí era de sentirlo!

Pero vamos los faré gracia de sas exclamacions, concretantme á dirlos que 's lamentá de la *indiferencia dels fiels* de Port-Bou.

Jo no diré críeu corbs y vos treuran los ulls, per temor á una fiblada de *La Vespa*.

Soch aixís.

** **

La pelegrinada surtida de Madrid encara no arribaba á un centenar de person... (¡ay! vull dir) pelegrins.

Pero en cambi portan al *peus* de Lleó XIII un quans *perros chicos*, cá, casi res, 21,000 duros que tampoch treurián de cap apuro á tot aquesta colla d' obrers andalusos vagos.

En cambi al pobre papa que dorm sobre quatre pallas, li farán prou bon servey per comprar una máfega y per mantenir la llana dels matalassos.

*

Lleó XIII tindrà una gran idea de la fé de Espanya al veure tan poch pelegrins.

Mes quan vegi aquell piló de naps, santament regalats, es capás fins d' exclamar, referintse al *diner de Sant Pere*: «eramos pocos y parió mi abuela.»

** **

Lo carrer mes lluhit durant las firas y festas de la Mercé, ha sigut una travessia del carrer Nou, molt concorreguda á tot' hora.

Com sempre, no ha faltat qui fes suposicions sobre l' ascendent que elevadas personas pugan tenir entre 'ls habitants d' aquell carrer.

Y també relacionaban lo títol de la casa que mes se lluhí, al dir de molts, ab la festivitad del dia, punt sobre 'l que hi passo corrents, que 'm cremo.

No fos cas que la lley d' Imprenta vingués á rómprer las oracions.

** **

Diu que en lo municipi de Madrid s' ha trobat que un empleat cobrava dos sous y no treballaba per cap.

¡Ja ha mirat be si passa un cas semblant per aquí, Sr. Rius y Taulet?

Es que un no se 'n pot fiar gayre dels que seuhen en las oficinas...

Y molt menos si 's diuhen Quiñones, Lopez, Perez, Rodriguez, Hernandez, etc., etc., etc.

** **

No sé qué costa evitar 'l dir de la gent, sobre tot tractantse de sotanas y faldillas.

Aquí tenui á Sabadell; los vehins del carrer de las Planas no fan sino murmurar y mes murmurar.

Si tenen motiu ó no 'n tenen, me 'n guardaré be prou de dirho. Estimo massa 'ls capellans y no m' embolico.

Lo que sí diré es que trobo lleig qu' en certa botiga cada diumenje á las tres se hi reuneixin al menós una dotzeneta de nenas com un pom de flors y una hora mes tart hi compareguin vuyt ó nou capellans lletjos com un pecat.

¿Que no ho veyeu, pares reverents, que aixó fa mal d' ulls? ¿Que no ho veyeu que priveu de trobar un bon partit á n' aquellas prendas?

¡Un xich de misericordia, sátiros negres!

EPÍGRAMAS

—Aném als toros, papá?
serán bons, deya una noya,—
y ell li contestá:—Baboya,
molt mes ho serán demá.

MAMEL CAPDEVILA

—Es savi 'l senyó Tarridas;
en lo front te unas *entradas*...
—Jo l' escolto de *vegadas*
y vaja, ¡te unas *sortidas*...!

M. SITÁRRIMAS

XARADA

Te una *total* molt bonica
la senyora d' en Tarrés;
jo hu dich perque á sa *hú-tres*
una *dos-hú* li vaig veure,
y se arreglava, vaig creure,
per anar cap' á *dos-tres*.

R. RASCO

SOLUCIONS

Á LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT
XARADAS: Po-ma.—Mi-dó